

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **GENERAL FACTORING, a.s.**, so sídlom v Bratislave, Košická 56, IČO: 35 838 825, zastúpenej HMG & PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Štefaničova 12, IČO: 35 885 459, proti žalovanej **M. K.**, bývajúcej v K., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Važecká 16, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom vo Svidníku, Sov. hrdinov 163/66, **o zaplatenie 852,24 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Svidník pod sp.zn. 3 C 122/2011, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 10. júna 2013, sp.zn. 18 Co 129/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Svidník rozsudkom z 22. mája 2012, č.k. 3 C 122/2011-51 žalobu zamietol, trovy konania žalovanej nepriznal a žalobkyni uložil povinnosť uhradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej trovy konania vo výške 165,70 € v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 52 ods. 1 až 4, § 54 ods. 1 a 2, § 100 ods. 1 až 3, § 101 a § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z.z. Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa nadobudla nárok na zaplatenie úveru na základe zmluvy o postúpení pohľadávky z 21. decembra 2010, ktorú uzavrela s pôvodným veriteľom Slovenská sporiteľňa, a.s. Bratislava. Účastníci pôvodnej zmluvy zo 4. mája 2004 uzavreli zmluvu o kontokorentnom úvere v pôvodnej sume 16 000 Sk s úrokovou sadzbou 10,85 % ročne. Konštatoval, že predmetný právny vzťah je od svojho vzniku právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou. Poukázal na námietku

premlčania žalobkyňou uplatneného nároku vznesenú vedľajším účastníkom, na ktorú vzhľadom na ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka prihliadol, a preto nárok ako premlčaný zamietol. Výrok o trovách konania odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Prešove na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 10. júna 2013, sp.zn. 18Co 129/2012 potvrdil rozsudok a účastníkom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Vedľajšiemu účastníkovi prisúdil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 82,85 € a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť ju advokátovi JUDr. Igorovi Šafrankovi, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Konštatoval, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Rovnako ako súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na ustanovenia § 52 ods. 1 až 4, § 54 ods. 1 a 2, § 100 ods. 1 až 3, § 101 a § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z.z. Uviedol, že v predmetnej veci bolo nepochybne preukázané, že Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava uzavrela zmluvu o poskytnutí kontokorentného úveru zo 4. mája 2004 so žalovanou. Následne uzavrela zmluvu o postúpení pohľadávky so žalobkyňou dňa 21. decembra 2010. Žalobkyňa oznámila toto postúpenie žalovanej. Zároveň tiež 10. decembra 2007 došlo k vypovedaniu zmluvy o kontokorentnom úvere. K odvolacím námietkam žalobcu uviedol predovšetkým to, že ide o spotrebiteľský vzťah, ktorý je posudzovaný podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Všetky režimy a opatrenia určené na ochranu spotrebiteľa platia bez ohľadu na to, aký typ formulárovej štandardnej zmluvy bol uzavretý a teda platia aj k úverom, ktoré sa zahŕňajú pod absolútny obchodnoprávny vzťah. Spotrebiteľská zmluva sa riadi ustanovenia Občianskeho zákonníka, platí to aj pre použitie a prihliadnutie plynutia premlčacej doby. Jednoznačne Občiansky zákonník pozná všeobecnú premlčaciu dobu trojročnú a takto je potrebné posudzovať aj tento vzťah medzi účastníkmi konania. Keďže uplatnená pohľadávka bola splatná k 10. decembra 2007, táto skutočnosť medzi účastníkmi konania sporná nebola a žaloba bola podaná až 2. decembra 2011, preto námietka premlčania bola na mieste. Správne preto postupoval súd prvého stupňa, keď žalobu zamietol a postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. v spojitosti s § 240 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa. Jeho prípustnosť odôvodnila ustanovením § 237 písm. f) O.s.p. a § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p. K odňatiu

možnosti konať pred súdom malo dôjsť tým, že 1/ nemala možnosť vyjadriť sa k podaniu vedľajšieho účastníka z 2. mája 2012, v ktorom vedľajší účastník vzniesol námietku premlčania a tiež tým, že 2/ odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania. V konaní namietala aj nesprávnosť právneho posúdenia v otázke premlčania uplatneného nároku pričom uviedla, že v danom prípade je potrebné aplikovať premlčaciu dobu v trvaní 4 rokov podľa Obchodného zákonníka. Navrhla, aby dovolací súd zrušil v plnom rozsahu rozhodnutie odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná ani vedľajší účastník na strane žalovanej sa k dovolaniu písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.).

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa .

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalobkyne nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných vád vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, ktoré zistenie by viedlo k záveru, že dovolanie je prípustné bez ohľadu na procesnú formu rozhodnutia odvolacieho súdu a spôsob jeho rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Z vymenovaných procesných vád je v dovolaní výslovne namietaná vada konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. spočívajúca v tom, že 1/ žalobkyňa nemala možnosť sa vyjadriť sa k podaniu vedľajšieho účastníka z 2. mája 2012, obsahom ktorého bola námietka premlčania a tým, že 2/ odvolací súd na prejednanie odvolania nenariadil pojednávanie.

Predmetnému dôvodu dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že odvolací súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi

a žalobkyni neznemožnil uplatniť procesné práva priznané jej právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov.

Dovolateľka namietala skutočnosť, že k odňatiu možnosti konať pred súdom malo dôjsť tým, že sa nemohla vyjadriť k podaniu vedľajšieho účastníka z 2. mája 2012, obsahom ktorého bola námietka premlčania, v dôsledku ktorého súd prvého stupňa žalobu zamietol. Dovolací súd uvádza, že i keď dovolateľke bola, podľa jej tvrdenia pre časť konania pred súdom prvého stupňa odňatá možnosť konať, mohla však následne uplatniť svoj vplyv na výsledok konania, čo aj urobila. Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala odvolanie, v ktorom okrem iného sa vyjadrila aj k tejto námietke. Za tejto situácie, podľa názoru dovolacieho súdu, dovolateľke nebola odňatá možnosť konať pred súdom do takej miery, aby to naplnilo podmienky prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. (obdobne rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 39/1993).

K odňatiu možnosti konať pred súdom malo dôjsť podľa názoru žalobkyne aj tým, že odvolací súd nenariadil pojednávanie na prejednanie odvolania.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, c/ ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, d) to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

V zmysle citovaného ustanovenia je odvolací súd povinný nariadiť pojednávanie iba v zákonom vymenovaných prípadoch. V ostatných prípadoch je vecou rozhodnutia odvolacieho súdu, či na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie alebo nie. Ak preto v týchto prípadoch odvolací súd prejedná a rozhodne o odvolaní bez nariadenia pojednávania, týmto postupom neodníma účastníkovi možnosť konať pred súdom.

V posudzovanej veci sa odvolací súd stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Dospel preto k názoru, že nie je potrebné dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa zopakovať ani doplniť. Rozhodnúť bez odvolacieho pojednávania mohol aj z dôvodu, že súd prvého stupňa rozhodol po nariadení pojednávania, v konaní nešlo o spor vo veci porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a zo spisu nevyplývalo, že by prejednanie a rozhodnutie veci na odvolacom pojednávaní vyžadoval dôležitý verejný záujem. Napokon, existenciu uvedených skutočností dovolateľka v dovolaní ani netvrdila. Ak preto v prejednávanej veci odvolací súd rozhodol o odvolaní žalobkyne bez nariadenia pojednávania, postupoval v súlade so zákonom. Týmto procesným postupom nemohol preto založiť procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Dovolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že za postup súdu odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom v zmysle citovaného zákonného ustanovenia, nie je možné považovať postup súdu v súlade s príslušnými procesnými ustanoveniami. Nedošlo preto k závadnému procesnému postupu súdu, ktorým by sa žalobkyňi znemožnila realizácia jej procesných práv, priznaných jej v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jej práv a právom chránených záujmov v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Žalobkyňa ďalej namietala aj skutočnosť, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalobkyne boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalobkyňou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil

(ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodit' zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. mája 2015

JUDr. Helena Haukvitzová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová